

A farizeus és a vámos története sokszor hallott, olvasott, idézett, megbeszél, átímadkozott jézusi példabeszéd. (Azzal is *hat*, hogy *van*.)

A vallásos zsidóság értékrendjében a két végleten álló emberről – a tisztelt írástudóról, vallási élharcosról és a lenézett, a hívőkön is élőködő, nem ritkán az ellenséggel kollaboráló vámosról – van szó. Jézus a hallgatóságot először külső szemlélővé teszi, majd ügyesen a szereplők pozíciójába helyezi. Ezzel már azt is érzékelteti, hogy mindannyiukban (mint ahogy mindannyiunkban) van egy adag farizeus és egy adag vámos is.

A farizeus imájának kiindulása a saját jósága, kiválósága a többi közül. Nem érzékeli, hogy a lényeg valójában az Isten jósága és mindent átható szeretete, ami nélkül senki és semmi – se farizeus, se vámos, se templom – nem létezne.

A vámos imájának kiindulása egyrészt a saját rosszasága, a gyötrő bűntudat, ami jó esetben bűnbánattal párosul, másrészt az Isten irgalmába vetett bizalom.

Mindkettő Istenhez szól, de az egyik monologizál, a másik viszont készen áll meghallgatni Isten válaszát. Azt pedig mi is tudhatjuk: ez a válasz igazat mond, kertelés, mellébeszélés nélkül, végső szava pedig – a Válaszó Lényéből és lényegéből fakadóan – mindig a szeretet. Ebben még akkor is bízhatunk, ha a válasz gondolati tartalma eltér attól, amit mi gondolunk és várunk. A példabeszédet mondó Jézus maga is okozott nagy meglepetéseket, mikor pl. a farizeusokat viperák fajzatának titulálta, a vámoshoz pedig betért étkezésre, azaz asztalközösséget teremtett vele.

A bűnnel két gond van:

1. - ha elbagatellizáljuk, figyelmen kívül hagyhatónak hisszük és felelőtlenek leszünk,
2. - ha felnagyítjuk, sorsszerűnek, leküzdhetetlennek látjuk és önostorozók leszünk.

A minap hallottam egy beszélgetésben: aki önmagát másokhoz hasonlítja, az vagy elszáll magától és önelégült lesz, vagy alul marad és leértékeli magát – de mindkettő könnyen elmagányosodik! A valós önértékelés mindig figyelembe veszi az adottságokat, a lehetőségeket és az életszentségre törekvés intenzitását.

Mindenki magából indul ki – tartja a mondás, de mi induljunk ki abból, Isten milyennek láthat minket: elveszett báránynak, tékozló fiúnak, megtérő bűnösnek, de tanítványnak, küldöttnek, szentnek is!

Ezen a tavaszi napon (aztán nehogy a hó essen! ☺), a csendben elmélkedjünk:

Isten milyennek lát minket egyéneként, közösségként? Milyen új hajtást hozhat életünk?

Pakodi Gábor, Székesfehérvár